

Text: 01

OPCIÓ B

Em pregunta vostè quines coses són idiosincràsia en els filòsofs?... Per exemple, la seva falta de sentit històric, el seu odi a la noció mateixa d'esdevenir, el seu egipcisme. Ells creuen atorgar un honor a una cosa quan la deshistoritzen, *sub specie aeterni* (des de la perspectiva de l'etern) –quan en fan una mòmia. Tot el que els filòsofs han manejat des de fa mil·lennis han estat mòmies conceptuals; de les seves mans no en va sortir viu res real. Maten, omplen de palla, aquests senyors idòlatres dels conceptes, quan adoren –es tornen mortalment perillosos per a tot, quan adoren. La mort, el canvi, la vellesa, com també la procreació i el creixement són per ells objeccions –fins i tot refutacions. El que és no esdevé; el que esdevé no és... Ara bé, tots ells creuen, fins i tot amb desesperació, en el que és. Però, com que no poden apoderarse'n, busquen raons de per què se'ls escapa. «Hi ha d'haver una il·lusió, un engany en el fet que no percebem el que és: on s'amaga l'enganyador?» –«Ho tenim», criden joiosos, «és la sensibilitat! Aquests sentits, que també en altres aspectes són tan immorals, ens enganyen sobre el món vertader.»

Friedrich NIETZSCHE, *El crepuscle dels ídols*

1. **Expliqueu breument la idea principal del text.** [2 punts]
2. **Què vol dir, en aquest text, l'expressió «idòlatres dels conceptes»?** [3 punts]
3. **Compareu entre si les dues nocions de *realitat* que hi ha en aquest text.** [3 punts]
4. **Expliqueu per què creieu que l'autor del text té raó o per què creieu que no en té.** [2 punts]

Text: 02

OPCIÓ B

Fins ara no s'ha dubtat ni vacil·lat gens ni mica a considerar que el «bo» era superior en valor al «malvat», superior en valor en el sentit de ser favorable, útil, profitós per a l'home com a tal (inclòs el futur de l'home). Què passaria si la veritat fos el contrari? Què passaria si en el «bo» hi hagués també un símptoma de reculada, i així mateix un perill, una seducció, un verí, un narcòtic, i que a causa d'això el present visqués tal vegada a costa del futur?

Friedrich NIETZSCHE, *La genealogia de la moral*

1. **Expliqueu breument la idea principal del text.** [2 punts]
2. **Expliqueu el concepte de *bo* que es desprèn d'aquest text.** [3 punts]
3. **A quina època de la història de la filosofia pertany aquest text? Relacioneu-lo amb alguna característica pròpia del pensament d'aquesta època.** [3 punts]
4. **Quina vigència creieu que pot tenir avui posar en dubte la utilitat de la bondat?** [2 punts]

Text: 03

Text:

El *nihilisme*, com a estat psicològic, sorgirà en primer lloc quan hàgim cercat en tots els successos el «sentit» que no tenen; de manera que qui el cerqui acabarà perdent l'ànim. El nihilisme consistirà aleshores en la consciència de l'enorme malbaratament de forces, la tortura d'haver actuat «en va», la inseguretat, la impossibilitat de refer les seves forces, de trobar la mínima tranquil·litat —el desvergonyiment íntim per *haver-se mentit a sí mateix* durant massa temps... Aquest «sentit de la vida» podria haver consistit a descobrir en l'esdevenidor el «compliment» d'algun codi moral elevat; l'ordre moral de l'Univers; o l'increment de l'amor i de l'harmonia entre els éssers; o l'aproximació a un estat de felicitat universal; o fins i tot, l'impuls cap a un estat de no-res universal: tot fi és sempre un sentit. Allò que hi ha en comú en totes aquestes concepcions és que el procés tendeix cap a una meta; i en els nostres dies s'ha entès que *l'esdevenir* no tendeix cap a *res*, no assoleix *res*... Per tant, la decepció vers un suposat *fi de l'esdevenir* és una de les causes del nihilisme: sigui en relació amb l'absència d'un *fi* determinat, sigui, generalitzant, la consideració de la insuficiència de totes les hipòtesis finalistes relatives al conjunt de l'«evolució» (l'home que ja no és el col·laborador, i molt menys el centre de l'esdevenir).

Friedrich Nietzsche. *La voluntat de poder*, III, 111

1. Poseu un títol al text i resumiu-ne les idees més importants.
2. Quin és el tema principal que es discuteix en aquest text? Quina solució s'hi presenta?
3. Relacioneu aquest text amb la filosofia de l'autor.
4. Compareu el concepte de *voluntat* de Nietzsche amb el d'altres autors o corrents coetanis.

Text: 04

Text:

Però Zaratustra guaità la gent i es meravellà. Llavors parla així:

«L'home és una corda tibant entre la bèstia i el superhome, —una corda sobre l'abisme.

Un perillós passar a l'altra banda, un perillós fer camí, un perillós mirar enrere, un perillós tremolar i restar aturat.

La grandesa de l'home rau en el fet de ser un pont i no pas una meta: allò que en l'home es pot estimar és el fet de ser una *transició* i un *ocàs*.

Jo estimo aquells que no saben viure altrament que enfonsant-se en llur ocàs, perquè ells són els que passen a l'altra banda.

Jo estimo els grans menyspreadors, perquè són els grans veneradors i fletxes d'anhel cap a l'altra riba.

Jo estimo aquells que darrere les estrelles, no hi busquen una raó per enfonsar-se en llur ocàs i sacrificar-se: sinó aquells que se sacrifiquen a la terra perquè la terra arribi a ser del superhome.

Jo estimo aquell que viu per conèixer i que vol conèixer perquè el superhome arribi a viure. I així vol el seu propi ocàs...»

Friedrich Nietzsche. *Així parlà Zaratustra*, pròleg, 4

1. Poseu un títol al text.
2. Analitzeu les idees més importants del text i expliqueu com es relacionen.
3. Relacioneu el concepte de *superhome* de Nietzsche amb la seva filosofia.
4. Comenteu la influència i l'actualitat del pensament de Nietzsche.

Origen del coneixement.— Durant períodes enormement llargs, l'intel·lecte només generà errors. Alguns d'aquests errors resultaren útils i serviren per a la conservació de l'espècie: qui hi ensopègà o bé els heretà dugué a terme amb una felicitat més gran el seu combat a favor de si mateix i de la seva nova generació. Aquesta mena d'articles de fe erronis, els quals continuaren sent heretats i a la fi es convertiren gairebé en una part integrant de la espècie humana, són per exemple aquests: que hi ha coses que duren, que hi ha coses que són iguals, que hi ha coses, matèries, cossos, que una cosa és allò que constitueix la seva manifestació fenomènica, que la nostra voluntat és lliure, que allò que és bo per a mi també és bo en si i per a si. Només molt més tard aparegueren aquells qui negaren aquesta mena de principis i en dubtaren —només molt més tard aparegué la veritat, com la forma més feble del coneixement. Semblà que no es podia viure amb aquesta veritat, que el nostre organisme estava preparat per al seu contrari. Totes les seves funcions superiors, les percepcions dels sentits i qualsevol mena de sensació en general, col·laboraven amb aquells errors fonamentals incorporats des de feia tant de temps. [...] Per consegüent: la força dels coneixements no rau pas en el seu grau de veritat, sinó en la seva antiguitat, en la seva capacitat d'incorporació, en el seu caràcter com a condició de vida.

Friedrich Nietzsche. *La gaia ciència*, III, 110

1. Poseu un títol al text.
2. Analitzeu els conceptes més importants que apareixen en el text.
3. Relacioneu aquest text amb la filosofia de l'autor.
4. Relacioneu la filosofia de Nietzsche amb la *filosofia de la sospita*.